



Міла Іванцова

Гра в паралельне читання

Текст предоставлен правообладателем

http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=7155727

*Гра в паралельне читання: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»; Харків; 2013
ISBN 978-966-14-5308-0*

Анотація

Сідаючи у вагон, Жанна не знала, як недовга розлука вплине на її тривалі стосунки. Та кожного дня її тижневого відрядження традиційний любовний трикутник на відстані перетворюватиметься на складнішу фігуру. І все через синеньку флешку з оповіданнями невідомого автора, що її Жанна отримала разом зі своєю валізою та зберегла для себе та ще декого... Ці тексти відкриватимуть очі та повертатимуть до життя привиди минулого. Чим закінчиться гра в паралельне читання з чоловіком, якого ти пустила до свого ліжка, для тебе, для нього, для інших?

Содержание

Понеділок	5
1	5
2	12
3	14
Вівторок	16
1	16
2	19
3	22
4	28
5	34
Середа	37
1	37
Кінець ознакомительного фрагмента.	39

Міла Іванцова

Гра в паралельне читання

Лауреат ІІІ премії конкурсу романів, кіносценаріїв, п'єс та пісенної лірики про кохання
«КОРОНАЦІЯ СЛОВА – 2012»

«Коронація слова» створює для вас нову хвилю української літератури – яскраву, різножанрову, захопливу, – яка є дзеркалом сьогодення і скарбом для майбутніх поколінь.

Тетяна та Юрій Логуш, засновники проекту

Міжнародний літературний конкурс романів, кіносценаріїв, п'єс, пісенної лірики та творів для дітей «Коронація слова» був заснований за підтримки бренду найпопулярнішого українського шоколаду «Корона». Головна мета конкурсу – сприяння розвитку новітньої української культури.

Література, кіно і театр обрані не випадково, адже саме ці жанри є стратегічними жанрами культури, що формують і визначають зрілість нації.

Метою конкурсу та його завданням є пошук нових імен, видання найкращих романів, стимулювання й підтримка сучасного літературного процесу, кіно й театру і як наслідок – наповнення українського ринку повнокровною конкурентоспроможною літературою, а кіно й театру – якісними українськими фільмами й п'єсами.

koronatsiya.com

Понеділок

1

Так-так, ти, звісно, скажеш, що в мене не буває без пригод, щось та трапиться. Ось і сьогодні зранку у вагоні, коли сусід по купе діставав мою валізу з ящика під полицею, помітив у кутку на підлозі щось невеличке, зелененьке. Спитав, чи не моя то флешка вивалилася. Флешка була не моя.

Я метикую швидко. Тому варіант віддати провіднику відпав миттєво – він стояв поруч, саме роздавав квитки і точно не мав уявлення, що воно за предмет. Покрутила її в руках і кинула в кишеню. Вирішила: потім відкрию, може, знайдуться якісь координати господаря, то й віддам, раптом там щось важливе.

Тобі вже цікаво? Ото ж! :) Тому що я вже влаштувалася в єдиному місцевому готелі, а тепер сиджу на заводі (виділили стіл у кабінеті на 4 особи) і пишу тобі. І вже подивилася, що там на флешці. Запхати її у свій ноут побоялася – а як там орда вірусів? Знесе мені все на світі, що я робитиму в чужому місті цілий тиждень без мого бучика?! А тут завод чималий, хоч і в глухомані, у конторі потужний захист, свій сисадмін, коли що, впораються. Чесно кажучи, я сподівалася побачити якісь фотки, а може, ділові папери... А там якісь файли з текстами, чийсь оповідання. І ніяких координат власника. :(

Я вже один текст проковтнула. Дивний трохи. Але читається. Наче в кіно сходила. І от що: аби ти не сумував там без мене, я вигадала одну забаву. Знаю-знаю, що писати великі листи ти не любиш... Хіба що відповідати на запитання. От і пропоную: а давай читати ці оповідання разом? Я майже впевнена, що автор – жінка, хоча...

От не кривися! Так і бачу, як починаєш вигадувати, що б таке відповісти, аби зістрибнути! Але що нам іще залишається на такій відстані? :) Просто мені б хотілося знати твою думку. Зрештою, не сподобається така гра – покинемо. Ніхто не силкує. Але, правда, було б цікаво – гра в паралельне читання. Інакше я в цій дірі загнуся з нудьги за тиждень!

Ні, це не жіночі сюсі-пусі. І не блогерство, якого ти терпіти не можеш. І мене вже підриває почитати це. У цьому є певна інтрига – я їхала в одному купе з невідомим автором! Правда, у різний час... Можливо, до моїх рук потрапили ще ніким не читані твори? Ех... але вже час і попрацювати...

Коротше, у мене за кілька хвилин зустріч-знайомство з директором, головного інженера вже знаю. Я тобі причеплю до листа те перше оповідання, а ти вже знайди десять хвилин прочитати. До вечора розкажеш, чи прийшлося до смаку. Там чимало цікавих думок та спостережень! Про чоловіків у тому числі. Власне, воно про чоловіка і є. Правда, децю старшого і геть не схожого на тебе. :)

P. S. І не телефонуй, щоб відмазатися! Точніше, телефонуй, але не відмазуйся! Я ж ходила з тобою на футбол?! Ну, то й що, що лише один раз, але ж...

P. P. S. А як будеш дуже пручатися, розсерджуся і зателефоную чоловікові пристойної зовнішності, що їхав зі мною в купе. Він, до речі, виявляв до мене хоч і стриманий, але інтерес. Теж сюди у справах. Залишив мені візитівку. Ага? Ото ж!

Вже сумую без тебе.

Віталій дочитав і усміхнувся. Знизав плечима, трусонув головою, глянув на годинник на моніторі. До появи клієнта залишалось ще півгодини, тож він відкрив текстовий файл, доданий до листа.

Спостерігач, або Таблиця Скарабеева

Неоднозначно у свої п'ятдесят ставився Володимир Скарабеев до нових реалій пострадянського життя. Не всі явища йому подобалися, хоча старим він себе ще далеко не вважав і бурчати не любив, принаймні, уголос. Хоча густо-часто ловив себе на роздумах. А кому це шкодить? Ділиться людина сама із собою думками з різних приводів, оцінює явища, обмірковує.

Власне, поговорити про це йому було ні з ким. На службі робота за комп'ютером потребувала зосередженості – не до розмов; близьких друзів не було, сім'ї теж: син поїхав навчатися до Польщі, там і роботу знайшов. З дружиною Володимир майже вісім років як розлучився – тихо, безкровно, не надто шкодуючи. Відтоді одного разу тільки й зустрілися – на похороні колишнього друга сім'ї. Розійшлися доріжки, як то кажуть. Прожили своє, сина виростили і розпрощалися.

Тож душевно поговорити не було з ким. Але це не надто засмучувало Володимира. Він шукав собі розвагу в книжках, у перегляді телевізійних передач (ще один плюс сучасного життя – кількість телеканалів така, що й не охопити), у прогулянках до лісу по гриби. А ще знаходив задоволення в нечастих, але ретельно підготованих теоретично поїздках містами та містечками України, які не кричать із буклетів тур-фірм, закликаючи іноземців, проте цілком варті уваги туристів.

Скарабеев любив книжки. Дефіциту в них, як колись, уже не було. Ще однією його приємністю були прогулянки на київський книжковий ринок на Петрівці, де можна блукати хоч і весь вихідний день, перебирати книжки на розкладах, розпитувати продавців, щось купити для душі, а можна розглядати собі подібних.

Перечитавши багато видань із психології, Володимир вважав себе знавцем людей та їхніх звичок, умів здогадуватися про приховані мотиви вчинків, прислуховувався до напівтонів, приглядався до поз, жестів, міміки, та, виходячи з прочитаного, метикував, що саме за всім цим стоїть. Любив він спостерігати та дедуктивно міркувати про якусь людину, зачепившись за окремі деталі її образу. Ні, не в Шерлока Холмса грався наш герой і не злочини розпитував, просто так розважався – з цікавості домалював до черевика його власника. Треба ж чимось заповнювати це життя?

Ще одне нове явище сучасності – величезні супермаркети – Володимир оцінював позитивно, хоча й розумів психологію торгівлі, закладену в цю структуру. Тямив, що, зайшовши туди по хліб та молоко, ніколи цим не обмежишся, а рука сама потягнеться ще по щось, чим замилювалося око. Усвідомлював він і хитрість в одвічному дефіциті кошиків на користь візочків, які наче самі провокують набрати товару більше, підступність прозорих вітрин із їжею та стелажів, де можна помацати та вибрати будь-який товар, одвічно бадьорої музики, що лунає там цілий день, впливаючи на настрій покупців та надихаючи зробити приємність собі або ще комусь. Зрозумілим був йому також «останній акорд» полиць біля каси з різним солодким та жувальним дріб'язком, куди тягнеться рука навіть у дорослого, не кажучи вже про малечу, що нудиться в черзі.

Крім того, супермаркети давали Володимирові можливість, рухаючись із візочком між рядами товарів, непомітно спостерігати за людьми, їхньою поведінкою, реакціями, домальовувати в уяві чиїсь історії, поповнюючи таким чином власну віртуальну «Таблицю Скарабеева» – своєрідну типологію собі подібних.

Іноколи в нього виникало бажання посидіти тут день-два за касою чи хоча б поговорити з дівчатами-касирками про те, як наповнення візка віддзеркалює сутність покупця. Але касиром йому не бути, а дівчата навряд чи спокусяться пропозицією немолодого чоловіка поспілкуватися на виробничу тематику, бо під кінець зміни їх уже, мабуть, нудить від покупців, їхніх візків, та й від веселої музики теж. І навряд чи касирки, більшість яких при-

їхала до столиці на заробітки, надто переймаються питаннями психології, хоча миттю визначають рівень статків покупця за його «споживацьким кошиком».

Тож Володимир обмежився самостійними спостереженнями. Деякі з них викликали усмішку, інші – сумне зітхання. Наприклад, одного разу він помітив, як дві молоді яскраві жінки, ідучи назустріч одна одній, на мить зустрілись очима, а потім так само миттєво зиркнули в чужі візки, прикинувши, певне, рівень наповненості гаманця своєї візаві або її покровителя. Потім Володимир упізнавав такі самі погляди і біля кас, і через скло автівок, коли дівчата, кермуючи від супермаркету, блискавично оцінювали марку і вартість машини, кинувши оком на даму в зустрічному авто. Щось на кшталт гри «А ти що за одна?».

Спостерігав він також сімейні закупи, коли чоловік ходить паном, вибирає вина, сири, балики, а дружина, узявши з полицки жіночий журнал, боязко зазирає йому в очі: «Можна?» Або як інший голова сімейства, котрому от-от розплачуватися на касі, раптом влаштовує ревізію обраному і позбувається лишків на останньому рубежі.

Не раз придивлявся Володимир, як пари розраховуються на касі, та робив висновки про їхній сімейний стан. Візочки з нечисленними, але вишуканими продуктами, готовою їжею, нарізкою сиру та баликів, баночкою ікри, фруктами, пляшкою дорогого вина чи коньяку (чи того й іншого) він не став би відносити до закупів для вечери сімейного типу. Швидше за все, передбачалася трапеза при свічках із взаємно приємним продовженням, що згодом підтверджував маленький пакетик, узятий мужчиною зі стелажу прямо біля касирки.

Таким чином, банальний для когось похід до супермаркету давав нашому герою стільки життєвого матеріалу, що і до кінотеатру ходити не треба. Якось у Володимира виникла думка, що уважне спостереження за жінкою, котра наповнює свій візок у супермаркеті, може стати доленосним, адже проникнення в таїнство закупів може розповісти про людину набагато більше, ніж розглядання попутників у маршрутному таксі дорогою на роботу. І зажеврило в нього бажання поспостерігати вже не для поповнення «таблиці», а, можливо, з дальнім прицілом на спільну старість. Хто знає?.. Адже простий металевий візок може стільки розповісти про свою тимчасову хазяйку – про рівень доходів, про легкість, із якою вона прощається з грішми, чи про її скупість, про кулінарні уподобання, збіг яких у сімейному житті теж досить важливий...

Подумавши про це, Володимир презирливо скривив губи, пригадавши одвічні тортики-зефірки-шоколадки колишньої дружини. Та боролась із зайвою вагою виключно на словах, не маючи сил відмовити собі у цих витребеньках, як і в трьох ложечках цукру на чашку чаю чи кави, та ще й із мімікою грішниці, котра щиро кається.

Покрутивши в руках пакет гречаної крупи, Володимир поклав його до візка та рушив із ним уздовж ряду стелажів. У візку вже були пакет «Геркулесу», але не вітчизняного, а німецького (він ніжніший), пакет рису (крізь прозору упаковку видно було тонкі видовжені зерна – він завжди купував саме такий, а не круглий, що схожий на перловку), шматок «Російського» сиру, грамів чотириста, та житній хліб-цеглинка в прозорому пакеті. Раптом Володимир помітив, що хліб лежить на упаковці з яйцями. Він на мить замислився, адже цього разу вони не входили до списку покупок.

«Механічно, мабуть, – подумав, на всяк випадок дістаючи з кишені куртки квадратний аркуш, де в стовпчик його рукою було записано все необхідне. – Знов заспостерігався!»

Він пішов далі, простягнув руку до маринованої кукурудзи (любив її і просто так, і як додаток до різних страв), як раптом з-за спини пролунало:

– Перепрошую, ви забрали мій візок!

Володимир озирнувся. Позаду стояла русява жінка середніх років у бордовій курточці з пухнастим хутряним коміром, у чорних джинсах, у чобітках на високих підборах та із сумочкою на плечі. У руці вона тримала невеличкий аркуш паперу, певне, теж зі списком

продуктів. Обличчя її було спокійне та усміхнене, а рука вже потяглася до візка, але Володимир несподівано навіть для себе заступив свою здобич і промовив:

– Як же?! Вибачте, це мій візок. Ось, усе за списком...

– Пардон? – незрозуміло відреагувала жінка.

– Ну... – чомусь знітився Скарабеев, – я хотів сказати... ось, можете глянути, все за списком складаю, пам'ять, знаєте, вже не та... Завжди вдома згадаєш, що чогось не взяв...

– Але, власне, у мене теж список... Звісно, я не підписувала все, що накидала до візка, – знизала плечима візаві, помахала перед носом у Володимира своїм листком і спробувала зазирнути за його спину й упевнитися, що візок справді її.

Скарабеев раптом згадав про упаковку яєць, гаряча хвиля вдарила йому в голову, а щокимиттю спалахнули, чого з ним не було вже багато років.

– Послухайте, пане, мені абсолютно ніколи бігти по новий візок і складати все спочатку. Ви пошукайте свій уважніше! – пішла в атаку жінка, помітивши, як знітився опонент.

Володимир озирнувся й дійсно помітив загублений візок із таким самим набором продуктів за п'ять кроків, але біля протилежного стелажу – мабуть, хтось відсунув убік, поки він розглядав гречку. Вибачившись, чоловік викотив з-за спини предмет суперечки та передав дамі. Інцидент здавався вичерпаним і безглуздим, але щось тенькнуло всередині в нашого героя, і думки його заметушилися в голові, забулькотіли в якійсь хімічній реакції, видавши результат: «Це не випадково! Це ж ЗБІГ!»

У його списку залишалися ще мінеральна вода, м'ятний чай, паперові серветки, туалетний папір та рідина для миття жирного посуду. Усе це можна було зібрати та покласти до візка за три хвилини, але Володимир уже не поспішав. Він перебував під враженням від дивного випадку, і не так від «викрадення» чужого візка, як від тотожності обраних продуктів, котра наводила його на думки про можливість інших співзвучностей із цією дамою.



Жінка теж видалася йому досить цікавою. Він не назвав би її худорлявою, але ознак зайвої ваги, яку Володимир вважав результатом недисциплінованості, не було. Світле волосся підібране та заколоте на потилиці. Така зачіска виявляла жіночність та охайність її власниці. Одяг не був ні виключно-яскравим, ні занедбаним. Відчувалася рівновага і почуття міри, баланс у всьому. Володимир прочитав багато розумних книжок, підкреслив у них безліч мудрих думок та чужих висновків, зробив чимало власних спостережень і навряд чи помилявся в цьому випадку.

Набір продуктів, подібний до його власного раціону, дозволяв припустити, що дама, швидше за все, самотня. Він добре пам'ятав, як стояла годинами «біля мартена» колишня дружина, коли їх у сім'ї було троє. І сама любила попоїсти, та й двоє мужчин переробляли продукти досить активно.

«Шкода, не встиг поглянути, чи має вона обручку», – подумав Скарабеев і сам здивувався своїй несподіваній практичній цікавості до незнайомки.

Раптом усвідомивши, що співзвучна йому особа може вислизнути через одну з багатьох кас, поки він не поспішає добирати товари за списком, Володимир тріпнувся, почав озиратись і чомусь занервував. У скронях йому застукотіло, він подумав, чи не прийняти гомеопатичну пігулку від тиску, круглу коробочку з тими ліками він носив у нагрудній кишені. Та натомість, не зупиняючись, швидко покотив візок до рядів побутової хімії та паперової продукції. Між тим Володимир стріляв очима праворуч-ліворуч, виглядаючи бордову куртку з пухнастим коміром. Не помічаючи навкруги нікого, він швидко закинув до візка рідину для миття посуду, пакет серветок, пару рулонів туалетного паперу з дірочкою для держачка та рушив до касового ряду.

Дами ніде не було. Володимир схитрував: вийшовши з господарчого відділу, який закінчувався біля останньої в довгому ряду каси, він не рушив до неї розраховуватись, а покотив візок уздовж усіх кас, поглядаючи на покупців, котрі наблизилися до етапу розрахунку. Він пригадав, що список у жінки був невеликим, тому навряд чи вона блукатиме довго. Та й промовила: «Мені абсолютно ніколи...»

«Десь тут, десь тут має бути, – схвилювано сканував він очима невеликі черги біля кожної каси, але знайомого силуету ніде не бачив. – Невже протавив? Невже пішла?!»

Володимир зітхнув, іще раз озирнувся і став до передостанньої каси. У голові його прокручувався короткий, але такий хвилюючий інцидент, виникали кореляції між окремими деталями, домальовувався образ, моделювався характер незнайомки...

Аналітично-творчу роботу його мозку перервав дзвінкий дівочий голос, який суворо велів комусь під'їхати через п'ять хвилин на парковку супермаркету та допомогти винести і завантажити покупки. Володимир озирнувся. Симпатична дівчина в яскравому різнокольоровому шарфі на чорній куртці та з шапкою кучерявого руського волосся, тримаючи однією рукою мобільний, другою підтягла до себе візок. За звичкою Володимир оцінив його вміст і посміхнувся скептично-поблажливо.

У цілковитому безладі візок наповнювали пара довгих французьких булок, бляшанка з кільцями ананасу, рахат-лукум, шампунь, фарба для волосся, рідина для зняття лаку, упаковка декоративних свічок, пакет моркви, прозора коробочка з плодами ківі, банка згущеного молока, стаканчики з йогуртами, палка салямі, три пачки апельсинового соку, пляшка «Коли», пакет меленої кави, пляшка пива, кілька пакетів сухого грибного супу швидкого приготування, упаковка сосисок, шматок сиру, зефір у шоколаді, прикритий трьома плитками шоколаду без зефіру. Ліктем дівчина притискала до себе пару жіночих журналів та знову намагалася зателефонувати з мобільного.

– Мужчина, викладайте товар на транспортер! Пакет вам треба? – звернулася до Володимира касирка.

– Так-так, пробачте, задумався, ні, не потрібен пакет, у мене є, – заметушився він.

– Мам! Підходимо. Друга каса, давай швидше! – промовила дівчина в слухавку.

– Картка є? – спитала касирка, швидко завершивши підрахунки.

Володимир простягнув дисконтну картку, склав свої покупки.

Він розрахувався, поставив пакунок у візок і, від'їхавши на кілька метрів убік, став переглядати чек. Раптом якийсь новий рух біля каси змусив його озирнутися. Дівчина вже завалила своїми безглуздими покупками весь транспортер і намагалася їх ущільнити, відгородивши спеціальною паличкою, але при цьому вона зверталася до його Незнайомки, котра раптом виникла поруч:

– Мам, викладай скоріше, Юрка вже під'їхав, зараз нас забере і додому підкине. Рахуйте, будь ласка, окремо, – промовила вона до касирки.

Володимир остовпів. Дама, всміхаючись, енергійно викладала знайомий набір продуктів, уже доповнивши його пляшкою такої самої мінеральної води, серветками та двома рулонами туалетного паперу з дірочкою для держачка.

Варіанти можливих комбінацій роїлися в голові Скарабеєва. Дисонанс виліпленого ним образу Незнайомки з яскравою та імпульсивною дівцею, власницею незбалансованого харчового набору та дзвінкого голосу, вибив його з рівноваги. У скронях знов застукотіло, він машинально витер лоба і продовжував спостерігати за сценою біля каси. Мама та донька поклали все, що вміщав доньчин візок, у три пакети, а товар із маминого візка – ще в один. Вони отримали два чеки. Це залишало сподівання, що відносно доросла донька харчується, а може, й живе окремо, а Незнайомка, котра розуміється на істинному, все ж таки, все ж таки...

До каси підскаочив високий худорлявий хлопець зі зв'язкою ключів у руці, привітався, підхопив пакети, завантажив їх у візок і покотив до виходу. Дівця йшла попереду, а Незнайомка рушила слідом за ними. Несподівано наштотхнувшись на здивований погляд Володимира, вона всміхнулася йому, знизала плечима і пішла далі, швидко цокаючи підборами.

Володимир, геть розгублений, узяв свої покупки й повільно рушив до прозорих розсувних дверей. Біля виходу хлопець уже завантажував пакети до багажника, дів чина рішуче командувала, а мама стояла поруч.

– Юро, цей пакунок постав ближче, я його заберу першим. Треба занести Вікторії Петрівні – сусідка хворіє, просила зробити для неї закупи, – промовила Незнайомка, і Володимир завмер на ходу, усвідомивши жахливу погрішність у своїй «Таблиці»...

Він вирішив пройти три зупинки до дому пішки. Весняний вітер ганяв небом рвані хмаринки, а під ногами траплялася то розмокла глиниста земля, то купки сірого затоптаного снігу. Володимир ішов і все намагався поєднати струнку незнайомку на високих підборах з її дурнувтим набором продуктів – розчарування проковтнуло надію. Сьогоднішній випадок похитнув його виважену теорію. Виходить, треба ще думати, треба думати...

Послизнувшись, Володимир ледве втримав рівновагу і вирішив, що надто вже близько до серця взяв він сьогоднішню подію. А вдома, вже перед сном, знову прокручуючи в пам'яті дивину дня, раптом усвідомив, що Вікторією Петрівною зуть і його колишню дружину.

2

Жінки-жінки... Ніколи не знаєш, чого від вас чекати! Доби не пройшло, як попрощалися, а на тобі – отримайте завдання на канікули, щоб не гуляв!:) Ти б краще, Жанночко, розповіла, як доїхала. От, наприклад, як саме до тебе клеївся пристойного вигляду сусіда по купе? (Навіть не написала, якого він віку – чи зіпсований дідуган, чи накачаний мачо?) Я вже ревную. Ти не написала, чи теж дала йому візитівку. Скоро буде запрошення в ресторан. Начувайся! Чоловіки у відрядженні прагнуть сексу і тільки сексу! Все одно з ким.

Як там перший день на заводі? Уже повирішувала їхні проблеми чи лише намітила напрямки міжнародних контактів? Жінка-інженер із зовнішністю телеведучої, спеціаліст із вогнетривких матеріалів усе ще спричиняє в мені якийсь зсув свідомості. Колись у дитинстві я думав, що всі жінки працюють лікарями, вчительками, бібліотекарками чи продавчинями. Правда, Валентина Терешкова літала в космос. А в ХХІ столітті вони здебільшого подалися в моделі, в шоу-бізнес, дехто – у журналістику. Ти – виняток.

То як минув день? З ким сьогодні вечеряєш? З головним інженером чи із сусідом по купе? Як його звуть?

Ти не зрозумів умов гри?

Повторюю: ти читаєш прикріплене оповідання і в кількох абзацах висловлюєш думку про персонажів, події та припущення щодо автора. Відсилаєш мені. А я тобі – свої.

Ось чим треба зайняти твою голову замість думок про сусіда по купе чи головного інженера! :)

«Чоловіки у відрядженні прагнуть сексу і тільки сеееексу!» Яке глибоке розуміння психології собі подібних...

Тебе послухати, то корінь зла – змушений/жаданий відрив від дому? Зриваються хлопці з ланцюга і...

А поза відрядженнями всі домашні, хазяйновиті і дуже вірні чоловіки?

Дороженький, а що тоді ми з тобою робимо вже мало не два роки у рідному місті і без усяких відряджень, а?:) Було б бажання!

Сусіда по купе звуть Андрієм. Може, йому і хочеться сексу, та мене це не обходить! Поки що. Хоча містечко це богом забуте і довго тут робити нічого. Сподіваюся, що до кінця робочого тижня закінчу все намічене і... знову твоя. :)

Про зовнішність телеведучої – не підлещуйся, знаємо ми вас... Хоча директор заводу та головний інженер теж висловили здивування з приводу того, що молода жінка виявилася тим крутим спеціалістом їхнього профілю, стажувалася в Німеччині та Угорщині, знається на західній сировині і допоможе їм із вибором нових постачальників. Усі ви такі... Не довіряєте, приглядається, мабуть, боїтеся, щоб жінки не посунули вас із нагрітих місць. Он за кермом уже в кожній третій-четвертій машині – жінка! Правда, це в Києві, а не тут.

Уявляєш, а в готелі немає Інтернету. Я сидітиму в конторі ще годину. Сподіваюся до кінця дня отримати листа від тебе.

Мене дійсно запросили на вечерю до місцевого ресторану, керівництво прагне продемонструвати свою гостинність. Але не думаю, що то буде допізна. Зможеш-схочеш – набери, поділюся враженнями.

Обіймаю.

* * *

Не знаю, чи встигнеш ти прочитати сьогодні цього листа. Затримався, були важливі перемовини. Здається, ми маємо чималі шанси виграти тендер на страхування майна одного банку в межах усієї України. Це був би класний результат на перспективу – приміщення, банкомати, усі їхні автомобілі... Та тобі це не цікаво. То я, власне, про те, чому не відповів одразу.

Тож про Скарабеєва... (Ото вже далися тобі ті чужі тексти!)

Хороше оповідання. Але жіночих думок більше. Чоловік, плануючи новий роман, не стане згадувати колишню. Проїхали. Нецікаво і ліньки.

І в чужий візок не буде зазирати. Та й навряд перейматиметься, що там хто побачить у його візку. Йому по барабану. От коли він сидить у непрестижній машині – то йому не байдуже, як побачать. А візок у маркеті – ні. То як білизна, скинута в купу перед машинним пранням, – чоловікові до лампочки.

Навряд чи можна познайомитися з жінкою, котра робить закупи. Вона в іншому вимірі. Як на мене, помилка Скарабеєва в тому, що не там шукав. Краще б він до касирок придивився, там би мав більше шансів.

Виходячи з усього, сказаного вище, думаю, що автор – жінка, тому що мислить вона псевдо-логічно, не по-чоловічому. Тобто наче й логічно, але на чоловіче око неправдоподібно.

Проте і чоловіки бувають різні, може, донжуани з вашого заводу чи Андрій, котрий шукатиме пригод у відрядженні, витлумачать цей літературний шедевр інакше – запропонує їм таку гру. :) Бачиш, як ти вмієш крутити чоловіками – змусила мене написати цілий твір, добре, хоч не вимагала аналізувати тему, ідею, художні засоби, як у школі вчили. :)

Не знаю, чи бажати тобі смачного і несумного вечора, чи вже спізнився...

Обіймаю. Ревную.

* * *

Бажати! :)

Я саме збиралася вимикати комп, як упав твій лист, іще тепленький!

Дякую! Я подумаю про твої враження. Трохи здивована. Я сприйняла інакше. Які ми все ж таки різні, чоловіки та жінки! Хоч і живемо в одному світі і поруч.

Їдемо вечеряти. Думаю, розмова точитиметься навколо виробничих питань. Наче мало було дня і буде їх попереду... Та, власне, про що ще можна говорити з інженером?! :)

3

Жанна, стоячи на сходах єдиного в місті готелю, провела поглядом машину директора заводу, яка віддалялася, підстрибуючи на вибоїнах, і відносила у своєму череві загалом приємного повновидого шефа та дотепного головного інженера. Як водиться, директор мав водія, тому «хлопці» дозволили собі повноцінно повечеряти зі столичним інженером, який до всього виявився молододу приємною жінкою. Жанна навіть усміхнулася їм услід, пригадавши, як обидва в міру наростання градусу в організмах помалу переходили з виробничої тематики на загальнолюдську. Мабуть, усі чоловіки в цьому подібні: за розмовами про її стажування в Німеччині та Угорщині, про їхні власні відрядження по Європі та до Китаю пішли жарти та анекдоти, традиційне гусарство: присутність жінки, та ще й зі столиці, додавала тонусу обом уже немолодим чоловікам.

Віталій неодмінно класифікував би цей факт як бажання затягти її у ліжко. Він ревнує. Вважає, що всі чоловіки, з якими перетинаються її шляхи, неодмінно марять про одне й те саме. Трохи примітивно оцінює він своїх одноплемінників. Чи то через власні комплекси, чи від розуміння того, що може будь-коли її втратити...

Звісно, жінкам приємна чоловіча увага, але ж не хочеться вірити, що все аж настільки спрощено. Він старший на тринадцять років. Має певний життєвий досвід та власні висновки з нього. Але інколи просто дивує її своїми визначеннями, які шкрябонуть, бува, щось там у душі... Проте вони вже майже два роки разом. Чому? Навіщо? Чи надовго? І чи таки разом?

Може, відчуваючи цю дивну різницю у їхньому світосприйнятті, прагнучи кращого взаєморозуміння, Жанна і причепилася до Віталія з цією грою в паралельне читання. Чомусь із перших абзаців оповідання (найвірогідніше, то писала жінка, яка прагнула зрозуміти чоловіків!) Жанна уявила, що читає цей текст уголос Віталію і зараз він кивне чи заперечить, щось пояснить, погодиться чи опротестує... Оповідання, яке вона проковтнула за кілька хвилин, видалося схожим на короткометражний фільм, на історію, яка запускає певну реакцію в голові, і ти живеш далі, час від часу згадуючи героїв та події.

Жанна знов усміхнулася. Певне, тепер щоразу, катаючи візок між стелажми супермаркету, вона буде згадувати прочитану історію про похибку в теорії пана Скарабєєва. І зазиратиме нишком у чужі візки...

Перед виходом із контори заводу вона похапцем прочитала відповідь Віталія, його враження від оповідання. Щось він там наплів геть дивне, важко навіть точно пригадати. Та й час уже пізній. Голова мов не своя. Ніч у потязі. Довгий день. Ресторан. Непогане вино... Пора спати. А зранку – перечитати лист і пояснити, що він ні чорта не розуміє... Хоч і дожився до сивого волосся. Ні чорта...

Машина директора давно розчинилася в нічному туманному мареві. Місто пахло вологим прілим листям і димом осінніх багать. Доживав своє жовтень. Кілька ліхтарів лили молочне світло біля готелю, далі вулицею світили через один, потому ще рідше, і, зрештою, місто перетворювалося на ілюзію, ніби у фотошопі¹ задній план картинки було розмито, розтерто, затемнено. І це мало символічно означати, що життя не десь там. Воно ось тут. Тут і зараз. І важливе тобі лише те, що до тебе найближче...

Жанна повільно простягла руку до вхідних дверей готелю. Раптом вони відчинилися самі, явивши їй знайому фігуру Андрія. Саме з ним уранці попрощалася на вокзалі, зійшовши з потяга Київ – Край Світу і лишень трохи не доїхавши до кінцевої станції.

¹ Комп'ютерна програма для обробки зображень. (Тут і далі – примітки редактора.)

– Бачу, вечерею вас уже хтось нагодував, мій план накrywся, – всміхнувся він.

– Невже так помітно? – ще не обравши потрібного тону для розмови, спитала Жанна.

– Трошки є. Не напружуйтесь. Клеїтись не буду. Покурю та піду спати.

– От біда! А я вже розмріялася, – втомлено хмикнула Жанна.

Андрій теж хмикнув, підпалив цигарку, затягнувся і сказав:

– А от на ранкову каву запрошую. Готель простецький, але я розвідав: сніданок доволі прийнятний, а ще... – він загадково усміхнувся.

– Що? – зосереджено втупилася в нього Жанна.

– А ще їм учора встановили нову німецьку машину, що варить каву! То маємо шанс пити не розчинну.

– Аааа... – дещо розчаровано проспівала Жанна. – Якби їм до машини ще й кави пристойної привезли...

– Ну, то вже перевіримо на практиці. О дев'ятій вас влаштує?

– О дев'ятій уже маю бути на заводі, – зітхнула жінка.

– Окей! Чекаю о восьмій у вестибюлі, – погодився Андрій і прочинив перед нею двері.

Жанна сфотографувала його поглядом, вдихнула запах цигарок та залишковий аромат чоловічого парфуму.

«До сорока років. Одружений. Двоє дітей. У відрядженні», – пронеслося в її голові припущення.

«Хоче сексу з будь-ким», – прошурхотіло голосом Віталія. Жанна хмикнула. Двері за її спиною зачинилися.

Вівторок

1

Ранку доброго!

У тому, що готель без Інету, є навіть плюс. Учора, повернувшись із вечері, впала і заснула. А був би – то писала б розгromного листа з приводу твого сприйняття того оповідання та дурних ревнощів до всіх чоловіків на моєму шляху. Але, бачиш, виспалася, випила зранку непоганої кави, вчорашні емоції вляглися, то пишу лише «взагалі», і сьогодні твоє дивне світосприйняття вже не видається мені антагоністичним. Хоча мій ранковий плюралізм не означає, що я пристала на твій бік чи погодилася! Щоправда, завдяки тобі трохи «розвинулася» в царині чоловічої психології.

«Чоловік, плануючи новий роман, не стане згадувати колишню. Проїхали. Нецікаво і ліньки». Тепер я знаю, що ти мене не згадуватимеш. А може, це й на краще.

«От коли він сидить у непрестижній машині – то йому не байдуже, як побачать. А візок у маркеті – ні. То як білизна, скинута в купу перед машинним пранням, – чоловікові до лампочки». Але ж він вбачав у тому спосіб віднайти подібне собі, шукав. Чи ти вважаєш, що чоловік до такого не міг докотитися за визначенням? А непрестижна машина – ооо, так-так! Десь я читала, що чоловіки ідентифікують своє авто зі своїм... (ги-ги-ги). Звісно, чим крутіше, тим... крутіше!!!:)»

«Навряд чи можна познайомитися з жінкою, котра робить закупи. Вона в іншому вимірі». Як романтично! Але відкрию секрет: МОЖНА! Жінка (самотня чи невдоволена своїм супутником) підсвідомо готова до дива завжди! Хто знає, а раптом той самий принц послизнеться на мандаринці в овочевих рядах буквально перед її ногами?! Чи, навпаки, врятує її від коробки з каструлями, що фатально летить дамі на голову зі стелажів... А? О! Отож! І білий кінь його там десь ірже на парковці біля супермаркету, й амури вже нагострили стріли... Ех... :)»

«Як на мене – помилка Скарабеєва в тому, що не там шукав. Краще б він до касирок придивився, там би мав більше шансів». Та на біса молоденьким касиркам той підтоптаний зануда з «Геркулесом», мінералкою та туалетним папером у візку?! Ха! Оце вже логічно!!! І якщо ти не помітив, то білого коня у нього теж не було, чалапав він додому пішки! :)»

«Виходячи з усього сказаного вище, думаю, що автор – жінка, тому що мислить вона псевдо-логічно, не по-чоловічому. Тобто наче й логічно, але на чоловіче око неправдоподібно». Ага! Таки згоден зі мною! Ну і хай «псевдо-логічно»! А як на моє око – дуже навіть органічно і зрозуміло. Я й сама багато з чим по ходу читання погоджувалася чи дивувалася, як то мені раніше таке на думку не спало! Ех... Ми таки з різних планет... :(»

«Проте і чоловіки бувають різні, може, донжуани з вашого заводу чи Андрій, котрий шукатиме пригод у відрядженні, витлумачать цей літературний шедевр інакше – запропонуй і їм таку гру». Ні, я ж не соціопитування приїхала тут проводити. То гра для обраних! А з ними в мене інші ігри. О, до речі, час і попрацювати. Бачиш, як завелася – і не думала вступати з тобою в полеміку, аж ось... :)»

На цьому прощаюся, обіймаю тебе, притуляюся... Йоу! Починаю збуджуватися.

Ні! Геть емоції! Потискаю руку і йду до роботи!

А тобі аттачу² одразу два оповідання. Одне малесеньке, прикольне, а друге я ще й сама не читала. Тож попрацюймо, а потім пірнемо в нього разом!

Р. С. Зранку побачила на мобільному пропущений виклик від тебе. Мабуть, я не почула вчора. Передзвонювати не стала. Як водиться... Далі від гріха.

Сумую без тебе. Отаке...

** * **

А я чекав розповіді про вчорашню вечерю... Твої чоловіки, мабуть, розпускали там хвости, роздували щоки, розповідали, які вони круті і перспективні (звісно, за місцевими масштабами), а потім перейшли до компліментів та анекдотів? Чоловіки такі...

Мабуть, було весело, раз не чула, як я дзвонив. Танцювали?

Знову трішки ревную. Хоча... так-так, знаю – не маю права. :(

Зараз читну маленьку оповідку і поїду до банкірів – жуємо робочі моменти, знову перемовини з приводу того контракту, про який я тобі говорив. То був би незлецький закидон на перспективу.

Колеги

Середнього віку струнка Фея в джинсах і смугастому светрику згрібала на газоні листя.

Тому що осінь.

Вона пробувала спалювати його на краю дачної ділянки, але насичене нічною вологою листя горіло погано. Чаклюючи біля неслухняного вогнища, Фея раптом помітила біля паркану брудну пляшку, заткнуту корком. Недовго думаючи, вона підняла пляшку, витягла корок і кинула його в купу листя, туди, де знизу ще миготіли червоні вогники, – може, розгориться?

І раптом почалося! У пляшці щось зашипіло, Фея злякано відкинула її, але процес ішов: повалував дим, полетіли іскри... За хвилину з димової хмари виник середнього віку чоловік високого зросту, міцної статури, у пристойному діловому костюмі. На лацкані – бейджик із написом «Джин».

Фея спершу оторопіла від несподіваних спецефектів, але опанувала себе і не подала знаку. Поправила волосся на лобі, випрямила спину, уперла руки в боки і каже:

– Здрааастє! Ви чого тут розшумілися?! Лякаєте? Іскри розкидаєте? Що, бажання виконуєте? Ха! Так ми це і самі запросто! Теж мені... Джин! – і вона показала нашивку на рукаві свого светра – «Фея».

Джин не чекав такого прийому. Сто століть життєвого досвіду, а таке вперше – нарватися на колегу! Він покліпав очима, покрутив головою, потім трохи оговтався і мовив:

– Дамочко, що ж це ви така неприязна? Бабині літо фінішує, туди-сюди – і зима. Хіба мало бажань? Хто ж іще вам таке запропонує? Хто жінці допоможе?! Знаємо ми цих простих смертних, їм самим аби урвати користі від дамочок. А вже від Феї і поготів!

– Хіба?! – на мить замислилася Фея. – Ну, тоді допомагайте! От вам сірники, он граблі. Ось листя, он вогнище знову згасло. Продовжуйте за мене. А я на лавочці трохи посиджу, перепочину на сонечку. Що ж ви так розгубилися? Не звикли до фізичних навантажень у вашій пляшці? Так саме привід розім'ятися! – і вона засміялася дзвінко, але не образливо, а в очах її застрибали дивні іскорки.

² Аттачити (з англ.) – приєднувати файл до електронного листа.

Джин знову зникнув від непередбачуваності сучасних Фей, але очі в колеги були добрими і не обіцяли великих неприємностей. Він знизав плечима, всміхнувся, зняв бейджик, поклав його до кишені і нерішуче простягнув руку до грабель.

Вам цікаво, що там було далі? А Бог його знає! Адже корок від пляшки згорів разом із листям.

* * *

І правда, славна мініатюра! І осінньо-реальна, і фантастична, і з гумором. А Фея така ділова, аж на тебе схожа, коли ти береш руки в боки! Правда, вона середніх літ, це десь за сорок? А ти, як співав Меладзе, «юных лет хмельная дева»...:)

Я вже не маю сумнівів, що це писала жінка. Бо тільки жінка могла в кінці риторично спитати: «Що там було далі?..» Адже для чоловіка однозначно зрозуміло – далі там був секс! Навряд чи просто на осінньому газоні, але в принципі... :)

Я помчав! Друге оповідання потім. А поки що уявлятиму тебе Фесю, а себе – Джином!

* * *

Бачу, ти в бадьорому настрої та в доброму гуморі... Завуальовані компліменти робиш, юною дівкою нарік... Підлизуєшся? Гм... «Далі там був секс!» Бач, як миттєво все визначив! Не буду стверджувати, що це геть неважливо (і неможливо як продовження оповідання), але ж ви, пане, тільки про це й думаєте, га?! Чи то голодній курці сниться просо? :)

Хоча... Я теж скучаю.

Р. S. Не танцювали.

Р. Р. S. Далі читай! Тебе ж на розмови про чоловіків, жінок та їхні стосунки не часто й витягнеш. То сили небесні послали мені цю флешку, може, хоч так нарешті розберуся, що ти за один. :) А уяви, якби там були студентські реферати чи пара скачаних фільмів?

2

Сидячи у своїй машині після переговорів у банку, Віталій глибоко зітхнув і завмер. Відчув утому й голод. Повертатися в офіс не хотілося. Наближався обідній час. Він покритився вуличками Подолу і припаркувався на Контрактовій площі. Рушив пішки до старого будинку на розі, де площа виливалась у вулицю (чи вулиця вливалася в площу?). Там в останні роки можна було швидко і більш-менш нормально поїсти; хоча харчевні фаст-фуду далеко не ресторан, але... Але там були вікна. Величезні вікна другого поверху старого будинку з панорамою Контрактової площі.

Колись, за радянських часів, тут знаходився всіма знаний «Подільський універмаг». Віталій кинув погляд уперед: довга пряма вулиця Сагайдачного веде вдалину, аж до Поштової площі. Праворуч від неї два трамвайчики старовинного фунікулера невтомно снують вгору-вниз, а ліворуч на Дніпрі живе сво —

їм життям міський річковий порт. Далі вулиця Сагайдачного перетікає у Володимирський узвіз, по ньому автівки повзуть нагору, у центр міста, або спускаються на Поділ.

Колись вулиця гетьмана Сагайдачного називалася Жданова, що нічого не говорить сьогоднішній молоді, утім, і йому колись промовляло небагато. Хіба мало було різних героїв радянської пори, іменами яких називали вулиці? Усе змінилося відтоді. От і Жанночка інколи щиро дивується його спогадам та розповідям про колишнє. І тоді відчувається різниця між ними в тринадцять років. А так наче й не дуже. Кажуть, жінки раніше дорослішають, вони мудріші та відповідальніші. Дівчатка навіть говорити починають раніше, ніж хлопчики-однолітки.

Одного разу вони з Жанною їхали в його машині, Віталій крутив приймач і раптом вловив стару пісню про солдата, який нібито пише своїй дівчині: «Тільки две, тільки две зими, тільки две, тільки две весни ты в кино, ты в кино с другими не ходи!»³

Оце була несподіванка! Він щиро розреготався і почав бадьоро підспівувати, відбиваючи ритм на кермі. Жанна дивилася на нього, як на психічно хворого, і поблажливо посміхалася, а потім переповідала, як то дивно виглядало збоку.

Якби ж вона знала, скільки разів горланили вони ту пісню, карбуючи чоботами крок по плацу! І яким актуальним був для солдатів факт неходіння в кіно «с другімі». Віталій не мав дівчини, яка б проводжала його в армію й обіцяла чекати. З одного боку, це було мінусом порівняно з тими, кому мало не щодня солдатська пошта приносила конверти без марки та з якимись романтичними дівчачими дурницями. З другого — не було й мороки. А то переживай тут, із ким вона там у кіно!

Вислухавши його ретро-пояснення, Жанна розсміялася:

— Коли ти марширував по плацу, я ще ходила в дитсадок!

Несподівано поринувши в спогади, Віталій піднявся на другий поверх харчевні, вимив руки, узяв тачку і рушив уздовж роздавального ряду. Вибрав грецький салат, солянку, порцію плову, пару шматків хліба і задумався, яку каву замовити. Раптом побачив напис «Компот» і всміхнувся. Подумав, що це слово поступово вимивається з лексику, як і сам продукт із ужитку. Звісно, хтось десь іще його варить, але в кав'ярнях, ресторанах, осередках фаст-фуду пропонують мінеральну чи солодку газовану воду, сік, каву, чай та ще інколи «морс». Компот — це з іншої епохи. Адже ми рівняємося на закордон! А світ компотів не варить. Там п'ють «джюс».

³ Фрагмент із пісні Юрія Богатікова.

Він усміхнувся і поставив склянку з прозорою прохолодною рідиною вишневого кольору на свою тачу.

Віталій із задоволенням помітив вільний столик біля вікна, яке більше нагадувало скляну стіну. В епоху, коли не маєш часу зупинитися на бігу і придивитися до чогось уважно, нагода поєднати обід із розгляданням привабливої перспективи – неабиякий бонус! Можна сказати, два в одному.

Ліворуч за вікном, у невеличкому парку коло пам'ятника гетьману Сагайдачному, жовте листя нагадало Віталію прочитану зранку мініатюру про Джина та Фею. Він знову посміхнувся. А кажуть, пора кохання – весна. А чом не осінь? Стає прохолодно, хочеться зігрітися самому, зігріти когось своїм теплом – досить зв'язне пояснення союзу двох людей, логічніше, ніж зростання гендерного інтересу разом із пробудженням природи від сну. Прокинувся? Вставай, іди працюй! А от перші холоди навивають думки про тепло, затишок, килими, гарячі обійми та гіпнотичний камін...

Умовно логічний ланцюжок образів перервало слово «камін», і Віталій судомно стиснув виделку та ніж. Це колись із ним було. Він заплющив очі, опираючись спогадам, але вони палахкотіли слайдами, мов іскри над дровами, виринали з підсвідомості, давно загнані туди, немовби в архів.

Йому тоді так хотілось обійняти, зігріти, вберегти її, ніколи нікому не віддавати... І просто хотілося як жінку... І то була не Жанна. Віталій відчув у собі гарячу хвилю бажання. Безжальні спалахи слайдів обпікали пам'ять, і він відкрив очі, сподіваючись, що це допоможе.

Знову взявся за їжу, час від часу кидаючи погляд за вікно.

На протилежному краю площі не перше століття височіла старовинна жовто-біла споруда Контрактового будинку з чотирма білими колонами. Кажуть, колись там бували на ярмарках Гоголь, Шевченко, Міцкевич і навіть сам Бальзак. І що вони там робили? Це був шопінг? Вихід у люди?

Трохи ближче, по ліву руку – двоповерхова біла будівля-каре Гостинного двору з арками, праворуч – велична напівкругла споруда Києво-Могилянської академії. Струмień спогадів змінив напрямок, і Віталій пригадав, що за радянських часів там було Вище військово-морське політичне училище, куди вступив його однокласник і приятель Мишко. Поки дехто просто служив і трамбував чоботами плац, Мишко мріяв про офіцерські погони та морську службу, а дівчата просто шаленіли від красунчиків у моряцькій формі. Мрія його здійснилася. Та ненадовго. Аварія на підводному човні. Повідомлення батькам про загибель екіпажу. Подяка за виховання героя. Металевий пам'ятник із зіркою посеред дерев'яних хрестів на сільському кладовищі поблизу Києва поруч із могилою діда.

Віталій випив залпом компот, витер губи серветкою і рішуче підвівся. Що це на нього найшло? День ретроспектив! Не можна, не можна діловій людині зупинятися на бігу, давати собі слабину – тут же починають густі джмелі в голові, а деякі ще й жалять.

В кишені вібросигналом тріпнувся мобільний – прийшла смска.

«Зможеш – передзвони!»

Це була Жанна. Віталій перегорнув сторінку спогадів і, спускаючись сходами, набрав її номер. Розмова була недовгою. Бадьорим голосом Жанна пояснила, що в когось там у кабінеті, де їй виділили місце, день народження, і в обідню перерву вона втрапила на імпрізований бенкет. А після шампанського не втрималась і написала йому смску. Тому що, попри хороший прийом, відчувається самотньо в чужому місті.

Лемент навколо неї та її веселий голос погано поєднувалися із самотністю, та все одно Віталію було приємно, що вона за таких обставин, оточена людьми, думає про нього.

На прощання Жанна нагадала, що він досі не виконав домашнє завдання і прочитав тільки коротеньку осінню оповідку, але ж то був десерт. І що вона зараз доп'є своє шампанське та чекатиме його вражень.

«Тому що чоловіки – то щось незбагненне для тверезого жіночого розуму», – вдавано зітхнула вона, потім засміялася і вимкнула слухавку.

Віталій пригальмував біля офісу, глянув на годинник. За вікном почав накрапати дощ. Вітер вдарився грудьми об гілки старої верби, що звисали мало не до землі неподалік від машини. Оселедчики жовто-зелених листочків замерехтіли перед лобовим склом і обліпили його та вологий капот. Віталію знову згадався інший холодний вітер, танок іншого жовтого листя, інший дощ, інші калюжі в іншому, чужому, але гостинному місті, а потім – тепло, затишок, камін...

Він тріпнув головою: «Чортівня!»

3

Ніч святого Валентина

Виснажена «святкуванням», бажаючи чимшвидше дістатися домівки, впасти й заснути, Інга прислухалася. Напружив слух і Юрій.

– Ти нічого не чуєш? – спитав він, зазирнувши в очі жінці.

– Ні, – збрехала вона, зітхнула і поправила волосся на лобі.

Збрехала, бо пречудово чула, як із-за двох протилежних стін їхнього маленького готельного номера на тихій вуличці біля Золотих воріт долинали ритмічне рипіння ліжок – святкування Дня закоханих було у розпалі.

Минула година. Вони все ще були разом. Інга інколи нишком позирала на годинник, щоб Юрій не помітив і не образився, та він, також утомлений, але захоплений їхнім спільним поривом, наче не відчував плину часу. Стрілки наближались до одинадцятої. Вона подумала, що попереду довга дорога додому нічним промерзлим містом.

Ще через годину вони так само лишилися в номері. Рипіння зліва затихло. З правого боку інколи повторювалося, перемішуючись із реготом, бахканням корку від шампанського і дзеленчанням бокалів.

«Весело їм!» – подумала Інга, ловлячи себе на тому, що їй наче теж не сумно. Проте здача до друку наступного номера журналу, інтерв'ю на телебаченні, автограф-сесія в книжковій крамниці, виступ у бібліотеці перед шанувальниками її творчості злилися в потік безупинних денних справ, що змінювалися нічним писанням вдома за ноутбуком, і під кінець тижня геть виснажили її.



А тут іще ця очікувана, хвилююча і така нестандартна зустріч! Обоє позіхнули і розсміялися.

– Вибач, я тебе зовсім заїздив! – сказав Юрій і винувато опустив очі.

Інга мовчки знизала плечима.

– Господи! Як швидко сплинув час! Ще п'ять хвилин – і кінець Валентину! – нарешті усвідомив реальність Юрій.

Він ходив туди-сюди невеличкою кімнатою, викликаючи з мобільного таксі.

– За десять хвилин? Добре. Біля готелю. Білий «Шевроле»? Окей!

Інга відвернулася до вікна, підфарбувала губи, дивлячись у маленьке люстерко, потім непомітно підтягнула колготки на лівій нозі і... раптом почула тріск – згряя стрімких стрілок кинулася вниз від прорваної нігтем дірки. Жінка в розпачі зиркнула на Юрія, посмикала спідницю нижче і повернулася до чоловічини недефектним боком.

Він нічого не помітив, дістав гаманець, відрахував гроші, склавши на столі стопочку купюр по дві, п'ять та десять гривень.

– На таксі, думаю, вистачить, – промовив він, вигріб із купи підсохлих рудих шкурок, що височіли на столі, єдину ще не скривджену мандаринку і простягнув жінці.

Інга знову знизала плечима і відмовилася від останнього плоду. Вона замотала шию пухким шарфом, пустила руки в рукава поданої дублянки. Не застібаючись, узяла свою сумку та пакет із паперами, озирнулася на Юрія.

– Я тобі такий вдячний! Звісно, втомились обоє, але, згодься, день прожито не марно!

– Звісно. Я теж тобі вдячна! Вибач, справді трохи заїжджена. Ніч уже, важкий тиждень...

Коли вони проходили повз адміністраторку на ресепшені, Інга помітила її блискавичний погляд і скривлені в нецирій посмішці губи – мабуть, побачила купу стрілок з-під спідниці.

«До дідька! І чого це я маю соромитись?! Це її не обходить!» – подумала Інга, але таки відчула всією втомленою шкірою погляд дами, котра мусила сидіти у День закоханих на робочому місці, та ще й на якому!

Юрій відчинив дверця таксі, знову подякував Інзі за зустріч. Вона сіла поруч із водієм, потім повернулася назад і поклала пакет та сумку на заднє сидіння. Скептичний погляд таксиста теж не обминув її стрілок, що вже спустилися по стегну і гайнули нижче коліна.

«Під три чорти всіх!» – втомлено подумала Інга, таки відчувши певний дискомфорт.

Вона назвала водієві вулицю свого віддаленого району, зітхнула і зручніше вмоїлася на сидінні, закутавши коліна дублянкою.

Музика з приймача заколисувала її, навіваючи якісь розмиті спогади, водій не чіплявся з розмовами, Інга пливла в машині у напівсні, мріючи нарешті дістатися свого ліжка.

– Ой! Прошу, тут зупиніть, будь ласка! Біля супермаркету! – несподівано скрикнула вона за квартал від дому. – Зовсім забула – холодильник порожній. Треба чогось купити. Добре, що є цілодобові магазини!

Водій двозначно хмикнув і зупинив авто. Інга дістала з кишені гривні, що відрахував Юрій на таксі, віддала водієві. Знову повернулася, блиснувши коліном, витягла із заднього сидіння свої речі, побажала «на все добре» і вийшла.

У колі ліхтарного світла мерехтіли сніжинки, на вулиці не було нікого, лише біля магазину гомоніла компанія молоді. Зимову ніч розірвали постріли петард, і різнокольорові блискавки злетіли у небо.

Коли о першій годині вона тихенько, щоб не збудити доньку, зайшла до квартири, поставила на стілець один пакет із їжею, інший із паперами та свою сумочку, заграв мобільний.

– Інго! Ти вже вдома? Що ж ти не телефонуєш, як доїхала? А я прийняв душ і таки випив чарку коньяку. Лягатиму вже. Бо втома нелюдська. І як ви, жінки, витримуєте таке життя?! Слухай, я порахував, ми ж із тобою десять годин пропрацювали! Оце так

команда! Я переглянув сценарій іще раз, але око замилене, та й сил немає. Звісно, треба буде перечитати на свіжу голову, але то я вже вдома. Завтра літак об одинадцятій. Поки ще до Борисполя дістануся. Слухай, ти така молодчина! Вибач, що приперся на Валентина, мабуть, зірвав тобі якусь романтику, будеш тепер там виправдовуватись... Але – «А ля гер, ком а ля гер!»⁴ – ти ж знаєш умови контракту... У нас завжди все «на вчора». Ну, бувай! Ти – профі! У нас усе вийде! Ще хвалитимешся фільмом!

– Дякую, – посміхнулася Інга, притулившись до стіни, і так їй було тепло і затишно вдома, у дублянці, що оце б упасти просто тут, у коридорі, і заснути...

«От і свято минуло, – подумала вона. – Коли там, сказав, знову прилетить допрацьовувати? Хоч би не восьмого березня...»

Жанна прочитала оповідання одним ковтком, не відриваючи очей від екрана, й усміхнулася. Не те, щоб обдурила авторка, але ж і не одразу всі карти розкрила! А кожен читач, як то кажуть, розуміє в міру своєї розбещеності. Жінка всміхнулася ще раз, уявивши, як це оповідання буде сприйняте її чоловіком.

Вони майже ніколи не розмовляли про свої стосунки. Може, тому й почали помалу заходити в глухий кут. Усе частіше відвідувала думка, що історію цю не варто було й починати, але ж, мабуть, так на Жанниній долоні написано, щоб і Віталієва лінія вплелася в її долю. Спочатку здавалося, що та лінія зшиває та лікує роздерте, вгамовувався біль спогадів. Та натомість з'являлися докори сумління, змішані з ілюзорно-затишним щастям, потім бажання щось міняти – стрімко будувати чи, навпаки, нещадно руйнувати. На тлі звичного життя, роботи, відряджень її особисті сплески радості змінювалися настороженими байдуже-депресивними смугами. Одного разу вона зробила спробу рішуче порвати стосунки, але від того стало ще гірше. І все повернулося на круги своя.

* * *

Обдурилівка, а не оповідання! Чим ти мене годуєш?! Не встиг я поринути в романтичну мізансцену святкування Дня Святого Валентина в готелі... Якось підступна авторка – так облямати читача! Ні, не хочу більше її читати! :(

Краще розкажи, як справи там у тебе? Що на заводі? Як твої круті залицяльники? А той, з купе, не з'являвся більше?

* * *

Так, це що – бунт на кораблі?!

Чи просто ти налаштувався почитати порнушку, а не вийшло? Я сподівалася, що ми після кожного оповідання поділимося враженнями, поговоримо про героїв, їхню поведінку, мотивації, чи таке буває, як ти сприйняв, як я, бо ж чоловіче та жіноче сприйняття геть не однакові. А він мені: «Обдурилівка! Більше не хочу!»

А ніхто й не обіцяв, що буде легко! (Ги-гу!)

Ех, нестерпні ви, чоловіки... Ще й ледачі! Тобі запитання по пунктах поставити, що і про кого б я хотіла почути? Але ж ми не в школі!

От мені здається, що в авторки (а ми вже обоє впевнені, що це жінка) усе в порядку з гумором, як гадаєш? :) І що їй років дець не менше, ніж мені, а мабуть, і більше. І що вона – людина гуманітарної освіти, може, журналістка. А може, і правда, дець працює на теле-

⁴ На війні, як на війні! (франц.)

баченні і пише сценарії? Самотня. Має дитину. Як думаєш, оповідання автобіографічне чи з чужих слів?

А про героїв? Ну, хоч про чоловіка щось скажи, раз ти такий суворий до жінок!

На роботі ОК, другий день розбираюся з технологіями, матеріалами, зі зразками сировини, яку імпортують із Росії. Власне, питання стоїть про освоєння додаткових ринків сировини, а я ж у цьому профі. Але тобі то не цікаво, це ж не про секс...:(

Цьом!

* * *

Ото вже ти вперта!

Ну, добре. Про героїню – тобі видніше. Можже, і бувають такі поведені на роботі жінки, щоб у День всіх закоханих відкласти свої особисті плани і з якимось заїжджим кентом всю ніч редагувати сценарії, не знаю. Але мені щось не дуже віриться. А от про самого кента – то 100 %, що таких не буває! Щоб чоловік та й не зробив за таких обставин навіть спроби на зближення інтересів – НЕ ВІРЮ, як казав безсмертний режисер Станіславський. Він же живий чоловік! Самець, хоч як то грубо звучить.

Хіба що... А! Точно! Хіба що він – гей!:) Ось це якраз цілком можливо і пояснює абсурдність ситуації. Бо він же людина мистецтва, там це нерідко. Ще й зальотний. Швидше за все – з Москви, бо, кажуть, чимало наших на них працюють. У нас тут розцінки нижчі.

Тож:

– Авторка десь крутиться у творчих колах. Своє описує чи почує, не скажу.

– Герой – гей, а героїня підсвідомо сподівалася на інше, а потім образилася, що він її тупо використав лише для роботи над сценарієм.

– І ще – він до всього жлоб! Відрахував жінці дрібними купюрами на таксі! Міг би якось солідніше віддячити за приділений час. Ну, щоб хоч купила собі нові колготки. :)

То як? Пані вчителька задоволена учнівським аналізом твору?

* * *

Б'юся головою об стіл... витираю сльози... тітки з нашого кабінету підозріло косяться на мене. Усе. Це капіц! Висновок: ми – з різних планет. То факт, не мною озвучений.

Дааа... Стій, відхекаюся, напишу.

Фух... Мабуть, збоку я дивно виглядала, коли читала твій твір на задану тему... Який, на фіг, гей?!! Матінко! Люди ПРАЦЮЮТЬ! І жертвують святковим вечором заради справи (Ну, буває таке! Трапляється!), гроші заробляють та ще й якось творчо реалізуються!

Мужчинка прилетів на один день по роботі, а чи зробили б вони справу, якби зайнялися сексом? Ото ж! Як ти взагалі собі це уявляєш? Писали-працювали, тоді обнялися, поцілувалися за робочим столом, тоді бігцем у ліжко, потім у душ (Чи спершу в душ, потім у ліжко? Чи в душ замість ліжка?), а далі повдягалися і знову пишуть? Оййй... Я вже збуджуюся, лише уявляючи цей робочий процес...

Добре, що ти книжок не пишеш. Та й не дуже читаєш. :) Ну, хіба що епізодично. Звісно, це ж не футбол і не економічні вісники...

Не сердься!

Ой, здивував ти мене!

Пора й попрацювати.

Чекай нового тексту!

Р. С. А щодо грошей на таксі – мене теж зачепило. І шкода її стало. Сумне оповідання, якщо відкинути жарти... Чи був би у них секс, як у інших за стіною, чи вони працювали б до ночі, – він все одно б її використав. І байдуже – простягнув би жінці потім мандаринку чи жменю діамантів...:(

** * **

Може, й сумне. Сперечатись не буду. А про «не читаю» – то я, загартований радянською школою, прихильник класики. Сучасна література стане цікавою, коли перебродить, визріє, вистойтись, як вино. Я брагу не п'ю. Надаю перевагу винам перевірених роками та віками виробників!

Про твою версію можливого розвитку подій із душем – а що? Дуже непогана версія, мені подобається. :) А чого це ти так захищаєш авторку, як рідну? У мене навіть проскочила думка, чи не ти сама, була, ті оповідання писала довгими зимовими вечорами і підкидаєш тепер мені на ознайомлення та аналіз? :) У тебе ще їх багато?

Хоча то навряд чи. Ти – інженер! А вони дуже відрізняються від вчительок чи навіть журналісток. Інженери конкретніші. Ось ти одного разу мене обрала – і все. А я повівся. Правда, досі не знаю чому. У сенсі – чому саме мене обрала, а не чому повівся. :)

Про Андрія мовчиш. Мабуть, уже пили каву. Як мінімум.

** * **

Пили. Зранку перед роботою. У душ після того не заходили.

Оповідання не мої. Я й правда технар. Конкретний, неліричний, логічний та передбачуваний. Хоча й досі шукаю відповіді на запитання, чому тоді обрала тебе. Точніше – навіщо. Мабуть, знову шампанське. Краще б я пила коньяк.

Лови новий текст.

Попрацюю.

Щось настрій кидає у крайнощі, прощаюся, поки не наговорила зайвого.

** * **

Отакої... Образилася за щось? :(Чи знову «ці дні» на підході?

Купи собі чогось солоденького, може, попустить.

Я теж попрацюю.

Обіймаю.

4

На столі загравав мобільний. Віталій здригнувся.

– Що? У тебе аврал? Будеш пізно? Ну, добре, розберуся сам. Правда, я збирався сьогодні ще заїхати на СТО перевзути машину на зиму, то не знаю, хто з нас буде вдома раніше. Ну, давай, працюймо.

Він поклав телефон на стіл біля комп'ютера і якусь хвилину сидів нерухомо, переводячи погляд то на відкритий на екрані лист від Жанни, то на згаслий монітор слухавки.

Віталій був одружений. Давно і надійно. Як виявилось, найміцнішим цементом у шлюбі є не секс, а дружба. Чи так було лише в них?

Він відслужив два роки в армії, дивом не втрапивши до Афганістану, який був цілком реальною перспективою в ті роки. Потім вступив до «нархозу», як тоді усі називали Інститут народного господарства. На першому курсі наздоганяв шкільних розумак, які не гаяли часу в казармах. На другому розгледівся навколо себе і зажив студентським життям. На третьому його кинула дівчина з паралельної групи. Він не надто переймався і став небайдуже поглядати на Тамару, хоча для неї був лише другом і соратником у комсомольських справах. Правда, одного разу на традиційних осінніх роботах у колгоспі... Але то було лише раз, як буває у студентів, розігрітих піснями під гітару біля вогнища, вливанням алкоголю та романтикою зоряного неба.

На зимових канікулах четвертого курсу Тамара несподівано вийшла заміж і літню сесію складала вже на останніх місяцях вагітності. На п'ятому вона так само несподівано розлучилася з чоловіком, повернувшись із малим сином на своє ліжко в студентському гуртожитку – втілила доволі типову тоді модель сміливої жіночої поведінки, навіяну країні безсмертним фільмом «Москва сльозам не вірить».

На зимових канікулах Віталій перевіз Тамару із сином до себе, хоча мама від того була не в захваті, але змирилася, пригадавши власний досвід виховання сина самотужки.

Попервах вони були бурхливо щасливі в сексі. Але роки за три це згасло, приїлося. А дружба лишилася. Вони друзі й досі. Виростили разом її сина. Спільних дітей не надбали. Рівні шанобливі стосунки. Налагоджений побут. Розмірене життя. Що не заважало добропорядному чоловікові мати Жанну за коханку вже скоро два роки. Без усяких для неї перспектив. Нічого не обіцяючи зі старту. Зате чесно.

Власне, це вона зробила перший крок. Тому що в нього тоді вже не лишилося пороку на нові пригоди і ще турбували інколи фантомні болі від ампутованих попередніх стосунків.

Віталій закрив на екрані вікно пошти і повернувся до оповідання про День святого Валентина. Він був не цілком щирим із Жанною, жартوما аналізуючи текст. Щирим хіба в тому, що взагалі не хотів у ньому копатися. З одного боку, Віталій розумів, що подруга підштовхує його до з'ясування стосунків, обравши такий езопівський спосіб, наче і не про них самих мова... З другого, від читання цих начебто нейтральних оповідань у нього виникав якийсь внутрішній дискомфорт і раз по раз лізло в голову те, про що давно варто було забути. Але і сваритися з Жанною через зупинену гру не хотілося. Їй, бідоласі, сумно там, у глухомані, то хоч якась розвага й ілюзія, що вони разом. Власне, їхні стосунки і без того є фантомом. Але він не заморочувався – як є, так є. А не буде колись – то й не буде. Жанна була абсолютно інакшою, ніж та... І, мабуть, саме це його влаштовувало. Клин клином. Без паралелей. Але чому ж воно знову полізло в голову останніми днями? Чи то просто осінь? Знову осінь...

Увечері після роботи Віталій поїхав на станцію техобслуговування – час міняти літню гуму на зимову. Поки хлопці в синіх комбінезонах возилися з колесами, він пройшовся метрів сто туди-сюди вечірньою вуличкою, набрав Жанну, але вона скинула виклик. Зайнята, не може говорити чи не хоче? За негласною угодою, телефонував зазвичай він. Вона ж набирала його нечасто, тільки коли точно знала, що Віталій не вдома, не зайнятий, не... Інколи слала смски. А він завбачливо виставив на них не звуковий, а вібросигнал. Від гріха. Хоча, власне, на сам «гріх» це ніяк не впливало.

Для думок про гріх він був не надто релігійним, і важко сказати, чи був узагалі віруючим. Швидше за все – «умовно віруючим», як більшість вихідців із радянської «кузні» тих часів, коли Пасха та ленінський суботник регулярно збігалися.

Одного разу в лазні колеги почали обговорювати тему стрибків у гречку, і хтось жартома сказав: «Не нагрішиш – не покаєшся». На що інший рубанув козирем: «Гріх подружньої зради – це коли ти з дружиною вінчався, а пішов у любощі на сторону. А як ні з ким не вінчаний, то й гріха немає!»

Замотані в білі простирадла чоловіки дружно дзеньк нули над столиком спітнілими келихами з холодним пивом і розреготалися.

Віталій своїх «неуставних стосунків» не афішував і не обговорював. Він тримав їх десь у потаємному куточку й обходився без повірених, на відміну від тих знайомих, що вихвалялися своїми перемогами чи натякали на них, таким чином підвищуючи власний рейтинг.

Удома він розігрів у мікрохвильовій печі котлети та овочеве рагу, поставив на плиту чайник. Увімкнув маленький телевізор. Поклацав пультом. З екрана полилися пустопорожні серіали, не менш дурнувата реклама та політичні новини з відтінком приреченості на безкінечність війни влади й опозиції, які давно забули про існування решти населення країни.

Увімкнув один музичний канал. Сучасно. Надто голосно. Надто відверто. Надто безглуздо. З претензією. Порожньо.

Поклав до рота половину котлети, задумливо прожував, перемкнув телевізор на інший музичний канал. Недалеке минуле. Хіт п'ятирічної давності. Знову щось заворушилося під грудиною.

Здригнувся від свистка чайника. Встав, заварив собі чаю, вимкнув телевізор, довечеряв у тиші.

Тамари все не було. Він влаштувався зі своїм ноутбуком у вітальні за журнальним столиком, перевірів пошту – нових листів від Жанни не було. Набрив її на мобільному: «Абонент недоступний». Сердиться чи вечеряє з Андрієм?

Без особливого ентузіазму відкрив нове оповідання, передчуваючи чергову підступну ін'єкцію чужорідної трактовки гендерних нюансів.

Здивувався з прозаїчної назви.

– «Бювет»?! Ну-ну...

Бювет

Стрімка, безповоротна весна. У мера міста в цей день багато клопоту – на носі вибори! Серед запланованих заходів – відкриття трьох бюветів у різних районах міста, зустрічі з вдячними городянами, потенційними виборцями, журналістами, інтерв'ю для новин...

Ви не знаєте, що означає слово «бювет»? О, це ваше щастя! Чи нещастя? Це слово походить від французького «boire» – пити. У санаторіях так називають джерела з мінеральною водою, упорядковані для курортників. У великих сучасних містах – колонки

з артезіанською глибинною водою, які встановлюють коштом адміністрації, обладнавши естетичною альтанкою, лавочками й ліхтарями навколо.

Народ тягнеться до краси. Особливо якщо там ще можна набрати чистої, не хлорованої, ідеальної для пиття води. Те, що тече вдома з кранів, для внутрішнього вживання вже не годиться. Не так уже й багато ми п'ємо та на воді готуємо. Чого лінуватися? Можна й пройтися раз на пару днів. Або й машиною проїхати, запастися на тиждень...

Мер натхненно розповідав у мікрофон про те, як місто піклується про своїх громадян, які плани має адміністрація на найближче та на віддалене майбутнє. Вдячні жителі району слухали, поставивши порожні пластикові баклажки на укладену плиткою площадку, й аплодували.

Весняне сонце припікало по-літньому, поруч звично гула машинами велика вулиця. Мер перерізає червону стрічку і першим підійшов набрати води з нової колонки. Охоронець із супроводу простягнув йому пластикову флягу.

Кришталевої чистоти вода задзюркотіла, стукнулася об горлечко посуду, а краплі, що не потрапили всередину, розлетілися веселкою у бризках та впали на плитку навколо колонки. Мер закрутив кришкою баклажку, трохи послабив вузол краватки і проковтнув слину.

— Ну, що ж ви стоїте? Підходьте, набирайте, пийте на здоров'я! — промовив він людям і жестом вказав на колонку.

Народ швидко і звично вишикувався в чергу, жваво обговорюючи, як їм пощастило — не доведеться тепер їздити громадським транспортом із баклажками до старої колонки, звідки вони вже пару років возили питну воду. Різноманітний посуд наповнювався водою, складався у сумки, а ті — на візки, люди дякували меру, обмінювалися враженнями від події.

Градоначальник розпрощався і рушив до машини разом зі своєю свитою. Журналісти робили останні кадри для фотохронік. Раптом загальний благодушний звуковий фон розірвав несамовитий крик жінки:

— Ні! Ні! Не можна! Дома нап'єшся!

Усі раптом завмерли, шукаючи очима, що трапилося.

Молода жінка, незграбно перестрибуючи через сумки та бідони, кинулася до лавки, на якій сидів хлопчик років п'яти і відкручував кришку з пластикової пляшки. Вона схопила протигаз, що лежав у нього на колінах, і почала натягувати його хлопчику на обличчя, але дитина відбивалася і кричала:

— Мамо, мені спекотно! Я пити хочу!

Мати вирвала з його рук пляшку з водою, жбурнула її на землю і знову спробувала натягнути протигаз на дитину. Хлопчик заплакав, але раптом припинив, обм'як і вже не пручався. Усі навкруги заціпеніли.

Першим отямився мер. Голосним шепотом він наказав охоронцю:

— Викличте «Службу порятунку»! Може, ще встигнуть.

Оговталися журналісти, заклацали фотоапарати та камери, заахали бабці, безсилі допомогти:

— Недогляділа мамця... Це ж додуматися — знімати протигаз на вулиці! Такого вже давно ніхто собі не дозволяв. Це ж тобі не вдома чи в закритих приміщеннях, де є кондиционери! Добре, хоч платити за встановлення очисників не довелося, міська влада знов постаралася, підтримала...

Впритул до бювету загальмувала «швидка», з якої вискочила бригада лікарів. До обличчя блілого нерухомого хлопчика, що лежав на лавочці, притулили кисневу маску, швидко завантажили потерпілого в машину, матері дозволили його супроводжувати. Завивши пронизливою сиреною, «швидка» зірвалася з місця і роздушила колесом покинуті пластикові пляшки з водою.

Машина мера теж рушила. У списку було ще багато справ. Напружені весняні дні.

«Страшенно неприємний інцидент, – подумав мер. – Треба буде проявити ініціативу, замовити якомусь науково-дослідному інституту розробку побутового протигаза, що дозволить би пити, не знімаючи його... Щось таке, здається, було вже на озброєнні хімічних військ. Шкода, не додумався раніше. Який був би плюс у передвиборчій кампанії!»

Спекотно. Мер автоматично зафіксував оком, що вікна машини герметично закриті, а кондиціонер працює. Він зняв свій протигаз, послабив краватку, розстібнув гудзик білої сорочки, проковтнув липку слину. У руці його все ще була холодна спітніла фляга з водою. Він приклав її до лоба. Охоронець, що сидів поруч, зробив рвучкий рух до нього.

– Не хвилюйся, не питиму я. Просто охолону трохи. Втомився, запарився... Дістань-но мені з холодильничка мінералки!

– Якої вам?

– Як завжди, негазованої, зі швейцарських Альп.

Дочитавши до кінця, Віталій сидів ошелешений. І не стільки хитро закрученим сюжетом, що так відрізнявся від попередніх оповідань своєю загальнолюдською екологічною тематикою без натяків на чоловічо-жіночі стосунки, скільки... У голові його, наче в домашньому кінотеатрі, пронеслися відеорядом спогади: яскравий весняний день, вони з Лілею під'їжджають його машиною до новенького бювету неподалік від її будинку. Дві колонки в круглій альтанці на витих металевих стовпчиках, навколо – почесна варта стилізованих під старовину ліхтарів. Від альтанки променями розходяться стежки, викладені плиткою посеред соковито-зеленої трави, уздовж них нещодавно насаджено кущі та молоді клени – міська влада причепурила старий район, подарувала мешканцям бювет із якісною водою.

Вони з Лілею набрали дві п'ятилітрові баклажки, поставили їх на лавку всередині альтанки. Віталій повернувся до колонки, однією рукою натиснув важіль, а другу підставив під струмінь води – черпав долонею і сьорбав, черпав і сьорбав. Ліля дзвінко сміялася з нього: «Хлопчисько!» Цвірінькали горобці, яскравими плямами жовтіли посеред трави кульбаби. Маленька оаза в нетрях великого запылюженого міста дійсно зробила його в цю мить щасливим хлопчиськом, адже такі колонки в його дитинстві можна було зустріти на околицях Києва, де тоді ще залишалося чимало приватних будинків.

Віталій рвучко натиснув важіль, відпустив його і миттю вловив воду під краном обома долонями, засміявся і занурив обличчя в озерце, що утворилося в долонях. Завмер. Вода стікала по шиї за комір сорочки, у рукави попід манжетами, Ліля дивилася на нього і сміялася, мов дзвіночок. Це була несподівана мить щастя: він кохав її і знав напевне, що вона теж його кохає.

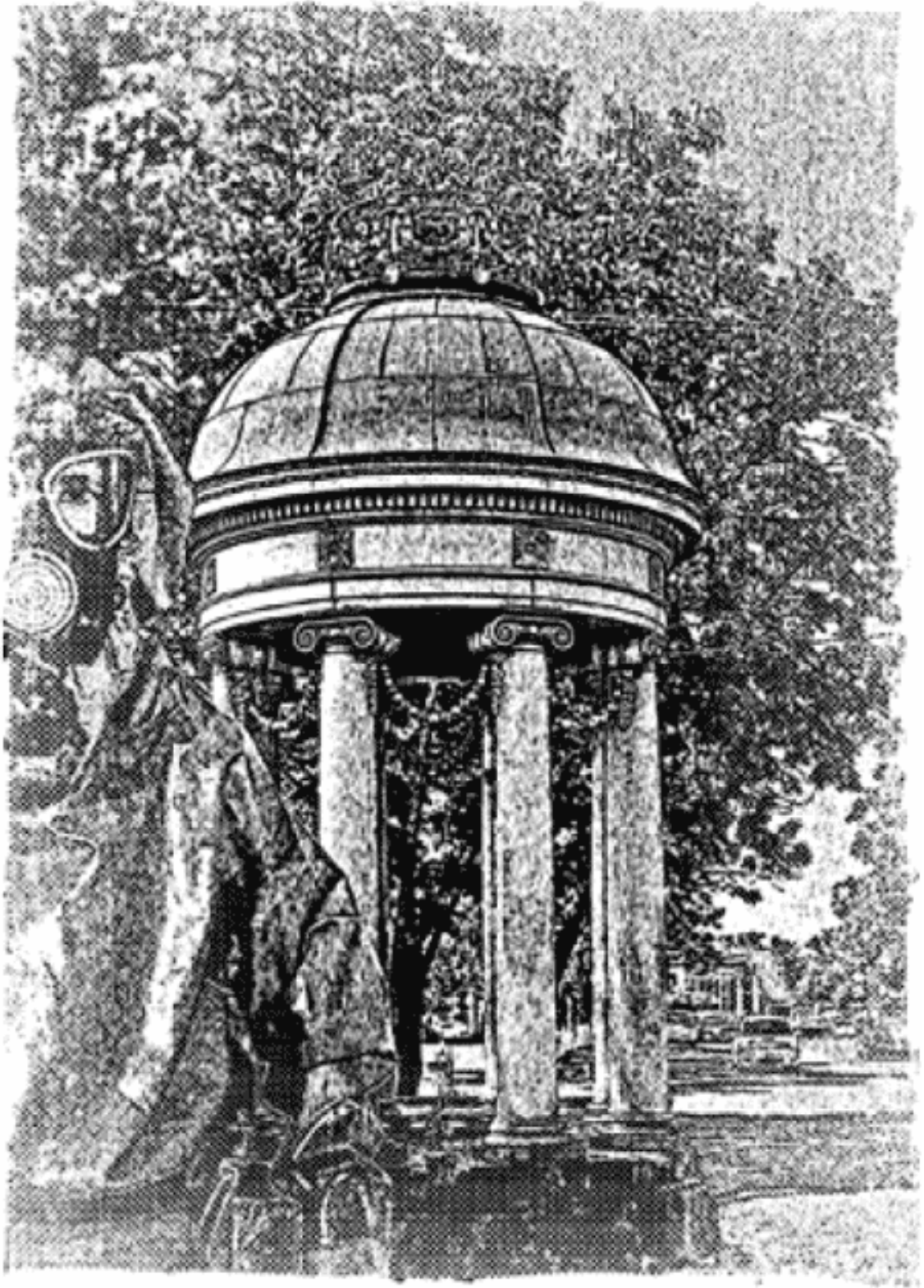
Раптом поруч прозвучав старечий голос:

– Умиватися підземною водою, без сумніву, корисно, але...

Він озирнувся. Позаду стояв літній чоловік із ціпком, поблажливо посміхався і похищував головою.

– Але пити її, боюся, не набагато корисніше, ніж ту, що у вас у кранах.

– Чому це? – здивовано перепитав Віталій, утерся рукавом і вказав рукою на прибитий до альтанки металевий прямокутник, де зазначалося, що свердловина має таку-то глибину, вода подається до бювету з глибин такого-то археологічного періоду і має такий-то хімічний склад...



– Тому що все це, перепрошую, брехня! – розвів руками пенсіонер. – Я шістдесят років віддав геології і живу тут поруч. Гуляючи, бачив, якими верстатами бурили тут землю місяць тому. Це були аж ніяк не машини глибинного буріння! Звичайнісінька свердловина, як у людей на дачах. Але в місті. У нашому нещасному загидженому місті! Для мене це так само очевидно, як і те, що ви – чоловік, а не жінка, а ваша чарівна супутниця – жінка, а не чоловік!

Читаючи надіслану Жанною «позагендерну» страшилку, Віталій мимохіть бачив за літерами тексту саме ту мізансцену: весна, спека, альтанка, колонка, кришталева вода і веселка у крапельках, що розлітаються на плитку...

«Як це можливо?! Чому? – думав він. – І ця раптова зміна настрою оповідання! Так само, як тоді після слів пенсіонера-геолога, який мимоволі підкинув ложку дьогтю в ту щасливу мить...»

Віталій знову впився очима в текст, пробігаючи його із самого початку рядок за рядком. Раптом він здригнувся.

– А чого це ти тут сидиш у темряві? Так захопився, що й не чув, як я прийшла? Що читаєш?

Він не помітив, як підійшла дружина і дивилася йому через плече.

– Я? Я... Та то Синявського дружина почала раптом писати якусь прозу, прийшла сьогодні і несподівано... Несподівано попросила мене почитати і висловити думку... Я сказав, що не великий знавець літератури, але незручно було відмовити, то вона мені й скинула з флешки. Ось... Читаю ось...

– А мені покажеш? – усміхнулася дружина і поклала йому руку на плече.

– Звісно, ти роздягайся, повечеряй, зараз я піду поставлю чайник. Іди, мий руки.

Дружина вийшла. Віталій глибоко вдихнув, затримав подих, повільно видихнув і розгублено глянув на монітор. Серце його калатало. Щось раптом ускладнилося, щось пішло не так...

5

Жанна після роботи вирішила дійти до готелю пішки. День був прохолодний, але світлий, прозорий, сонячний. Лишень починало вечоріти, і їй захотілося руху, повітря, можливості побути на самоті, пройтися, подумати. І було про що. Може, то на неї впливала осінь: рік тому, десь під зиму, так само невдоволена собою, Віталієм, їхніми безперспективними сунками, вона зробила спробу все змінити. Але... Швидко відчула щось подібне до ломки, залежності, а тут ще й занудні холодні листопадові дощі, сіре, раптом недружелюбне місто, чужі, байдужі обличчя... Хоча, здавалося б, жінка в чоловічому колективі, молода, приваблива, незакомплексована, – чого тобі бракує? Озирнися навколо, обирай найкращого – і вперед!

Вона дійсно вирішувала сама, а не підкорювалася і дякувала долі, коли обирали її. Віталія також обрала Жанна. А він піддався. Після того не раз питав її, чому саме він? Адже того вечора було чимало й інших чоловіків у ресторані «Піросмані», прикрашеному ззовні і зсередини репродукціями картин грузинського майстра. У великій залі за трьома окремими столами святкували чергову зустріч однокласників три різні покоління «школярів». Віталій не раз повертався у спогадах до того вечора. Але вона мовчала. Знижувала плечима і зводила все на жарт.

Жанна сумно посміхнулася своїм спогадам. На кухні квартири, у якій вона останні роки мешкає, висить репродукція, подарована Віталієм на згадку про їхнє знайомство. На темному тлі яскравою плямою притягує погляд грузинський чоловік у довгій червоній сорочці та жовтому крисатому капелюсі. Стоячи у воді в підкочених штанах, він розгублено тримає в одній руці вловлену рибику, а в другій – відро. Чимось той чоловік нагадує Жанні Віталія.

Під час повільного танцю раптом згасло світло й обірвалася музика. Жанна не втрималась і поцілувала його. Довго. Спрагло. Щиро. Коли знову загорілося світло і всі тому зраділи, вона просто стояла поруч, а спалах люстр освітив саме такий розгублений погляд Віталія – погляд піросманівського рибалки.

Її думки перервало рипіння машини, що пригальмувала поруч.

– Дівчино, що ж ви так необачно блукаєте сама напівтемним чужим містом? – засміявся з-за керма Андрій. – Жанночко, велкам⁵! Сідайте, доведу вас до готелю чи куди скажете!

Спочатку вони каталися містечком – Андрій примудрився взяти на тиждень в оренду у місцевого знайомого стареньку радянську «Волгу».

– Лише сто гривень за добу, уявляєте?! У провінції сто гривень – гроші! Це трохи знайомі люди. І їм копійка, і мені не збивати ноги, – розповідав він.

Андрій по-пацанячому тішився цим недалеким ретро: крутив ручку, опускаючи скло, показував, як поворотом відкриваються трикутні віконця-кватирки на передніх дверцятах, пояснював, що таке підсос і як ця штука допомагає заводити холодну машину, раптом та не заводиться сама: «Перекидає заслінку в карбюраторі і таким чином збагачує робочу суміш...» Все це дуже відрізнялося від його домашньої іномарки і неймовірно тішило дослідницький інтерес.

Жанна, котра спочатку насторожено поставилася до його проявів уваги і вже чекала пророкованих Віталієм залиць, дивилася на це ретро-шоу й усміхалася. Вона згадала свого молодшого брата Володьку та його захоплення технікою – очі їхні горіли однаково, хоча братові було двадцять п'ять, а Андрію добряче перевалило за тридцять. Пацани...

⁵ Ласкаво просимо! (з англ.)

Місто поринуло в ніч, ліхтарі траплялися рідше, ніж хотілося б, а вибоїни на проїжджій частині – набагато частіше, ніж у Києві.

За півгодини вони перейшли на «ти».

– Це не місто, це чорна діра, – беззлобно констатував Андрій. – Ти помітила, що тут практично немає дорожніх знаків? Мабуть, їх тут ніколи і не було. А навіщо? Місцеві жителі і так знають, куди їхати, як швидко і де повертати. А заїжджі хай шануються і їздять тихенько. Хіба що перед залізничним переїздом сьогодні один знак здибав, аж здивувався! А що вже дороги... Недарма мій тутешній знайомий не купує іномарки. Хіба вони витримують такі дороги? А ця – танк! ГАЗ-24 – це ого-го! Ти водиш машину?

– Так, у мене «Шевроле», але я зазвичай мотаюся по місту чи інколи на дачу до друзів, міська їзда. Та й досвід у мене невеликий, трохи більше року, раніше якимось не до того було.

– По Києву кататися – то теж випробування! Хоча ось приїздили з Москви родичі, кажуть, що наші дорожні проблеми – узагалі не проблеми порівняно з їхніми.

– Усе відносно, – посміхнулася Жанна, хотіла ще щось додати, як раптом у її кишені заграб мобільний.

Можна було не дивитися на екран. Мелодія була персональною і впізнаваною. Жанна скинула дзвінок, розблокувала слухавку і вимкнула її зовсім. Андрій простежив за її рухами, але нічого не спитав.

Попрощалися перед дверима її номеру. Жанна не дотримувалася правила запрошувати у ліжко мужчину, який перед тим запросив її повечеряти в ресторані. Хіба що сама того хотіла. Як то трапилося після другої зустрічі з Віталієм. Сьогодні ж воліла залишити все як є, свідомо зруйнувати його стереотип про неминучість сексуальних пригод у відрядженні, хоч і заявляв Віталій про це жартома. Андрій не наполягав. Не підштовхував. Не клеївся. На диво легко попрощався і рушив до сходів – його номер був на другому поверсі.

Невелика кількість коньяку бродяжила Жанниним організмом, а голова старанно аналізувала думки, але ніби збоку.

– От і слава Богу! – констатувала голова. – Хоча... дивно... А може, він гей?

Жанна ввійшла до свого тимчасового прихистку в містечку недалеко від Краю Світу. Увімкнула світло, скинула біля дверей чобітки на підборах, пройшлася килимом до вікна, відчувши приємність у втомлених за день ступнях, і відкрила квартиру.

За день повітря в кімнаті знову постаріло. Чимало попередніх мешканців не переймалися тим, хто житиме тут після них, і безжурно палили в номері. Штори, м'які меблі, шпалери тримали в собі той бридкий запах давнього тютюнового диму, який не можна вивести, хіба лише розрідити, тримаючи відкритою квартиру. Жанна зітхнула і прикрила штори. Вона примостила на журнальному столику ноутбук і взялася читати наступне оповідання невідомої авторки.

Стрімка, безповоротна весна. У мера міста в цей день багато клопоту – на носі вибори! Серед запланованих заходів – відкриття трьох бюветів у різних районах міста, зустрічі з вдячними городянами, потенційними виборцями, журналістами, інтерв'ю для новин...

Ви не знаєте, що означає слово «бювет»? О, це ваше щастя!

.....

«Бррр! Екологічний жахастик... – подумала Жанна, дочитавши текст. – Дивне оповідання. Чимось вирізняється поміж попередніх. Нічого такого жіночо-чоловічого, про що можна було б поговорити з Віталієм. А може, воно й на краще. Тільки цього бракувало мені

на ніч... Та й розмови ці – наче кліщами з нього тягну, а він зрештою зводить усе до жартів: секс! Секс! Теж мені плейбой-герой... А сам – підкаблучник!»

Вона сумно хмикнула і згадала, що вимкнула телефон. Коли екран засвітився, прийшла смска-звіт про дзвінки, які пропустила. Один був од Віталія, другий – від мами.

– Завтра, завтра. Усім завтра... А зараз – спати!

Середа

1

Вранці Жанна забула перенабрати маму. Вони з Андрієм знову пили на диво пристойну каву з нового апарата в готелі. До кави з булочкою сьогодні додалися яєчня з шинкою та салат із капусти. Андрій наполягав, що в умовах місцевого бездоріжжя та холодного клімату треба харчуватися серйозніше, ніж, наприклад, у Франції. Тут кава з круасанами на сніданок не в традиції. Апетит Жанни ще не надто прокинувся, але коли на столику вже стояли дві однакові порції, відступати було нікуди.

Її дещо дивувала увага Андрія за такої пуританської поведінки. Просто рідний брат! Не встигла вона вловити цю думку, як зателефонував Володька, який і був справжнім рідним братом.

– Чуєш, мала! – сказав він, хоча сам був молодшим майже на дев'ять років. – Мама тобі вже розповіла новини? Ні? Ну, то слухай. Новина перша: ти будеш тіткою! Новина друга: я таки одружуюся. Усе, давай, па! Ніколи мені вислуховувати ваші жіночі бла-бла-бла! Приїдеш – поговоримо. Обіймаю! Шануйся там!

Андрій терпляче дивився, як Жанна мовчки слухала чоловічий голос із мобільного і всміхалася.

Потім вона сховала слухавку, хмикнула і взялася за яєчню.

– Все в порядку? – спитав Андрій.

– Ага. Я буду тіткою, – всміхнулася вона, – тітка Жанна!

– Ну, непогано звучить! Я б запропонував тобі за це випити сьогодні ввечері, але сам запрошений на ділову вечерю нудно-робочого напрямку.

– Та нічого, я вже якось переживу. Чи куплю пляшку і нап'юся сама, – посміхнулася вона, глянула на годинник, всипала цукор у каву, розмішала і стала швиденько доїдати залишки шинки.

* * *

Привіт! Як живий-здоровий?

Вибач, щось учора в мене глюки були, настрій паскудний зробився, осінь, чорна діра тут, не ображайся. Та ще й дощ зарядив з ночі....:(

Про оповідання можеш не писати, та воно якесь і нетипове. Власне, взагалі можемо на тому зупинитися. На фіг! Дійсно, могла б я тої флешки не знайти чи були б у ній чужі фотки... Все, давай про інше. Як справи? Що цікавого в Києві? Три дні як поїхала, а вже сумую за містом. Чи то готель на мене так впливає? Чуже холодне ліжко і прокурені штори. Хоча я завжди сумую за Києвом, навіть у пристойних закордонах.

Не сердься.

Обіймаю.

* * *

Та я й не серджуся зовсім. З чого ти взяла? Оповідання прочитав, як слухняний учень. Але, може, ти й права, до біса ті екзерсиси! Чи нам немає про що поговорити, крім них?

Вчора набирав тебе, хотів порозважати балачками, думав, може, сумно тобі там. А ти скинула. Потім вимкнула... Ну, то я й уявляв тебе весь вечір в обіймах то директора заводу, то головного інженера, то хлопця з твого купе, Андрія, здається. :(

У нас зранку був туман, мов згущене молоко, нічого не видно, ледве доповз машиною до роботи.

Попрацюємо? Не сумуй, скоро додому. Обіймемося.

Віталій відіслав листа і полегшено зітхнув – уроки літератури, здається, закінчилися. Чи радий він із того? Надто протилежні емоції скаламутили вчора його душу. Забуте, силком запхане в дальню шухляду спогадів, закрите на ключ – несподівано і непрохано знову почало сочитися, мов вода через загату... А раптом це дійсно Ліля писала? І це вона їхала за якимось бісом у тому самому потязі? Але ж як це можливо? Вона вже давно в Москві... Чи йому зносить дах? Ще й Тамара причепилася – дай почитати! І таки почитала, ще й вибухнула цілою тирадою на екологічну тематику, потім перейшла на робоче, потім на домашнє. Фірма, що імпортує дитячі товари, замовила в них аудит, то вона дізналася з перших вуст, що коїться в тій царині.

– Треба пильнувати, коли щось купуємо для Юрчика! Хіба його батьки про це задумуються? Хапають, що блищить чи що в подружок побачили. Катя ще сама дитина, хоч і на роботу вийшла, і навіть півроку там протрималася, хоч як дивно! Про Женьку взагалі мови немає: коли стаєш батьком у двадцять років, у голові ще вітер свище!

– Томо, та не заводься ти! Він уже більше трьох років як батько. Тобто вони батьки. І дитина славна, ти ж сама не натішишся. Чи хіба краще, щоб Юрчика не було? Вже як сталося, що тепер... Чого це ти раптом гарячкуєш? Щось на роботі не так? – Віталій однією рукою обійняв дружину за плечі, а другою закрив ноутбук, відсунувши його від гріха подалі. – Ой, ділова ти моя жінко...

– І правда, чого це мене понесло? А! Так то ж після того оповідання на екологічну тему! Між іншим, дуже пристойне оповідання, раз так проймає читачів, – сумно посміхнулася дружина. – А веселішого нічого жінка Синявського не написала? Може, щось ліричне, жіноче, га?

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.